

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola s celodenní péčí Mníšek pod Brdy

Nová 499, 252 10 Mníšek pod Brdy

Identifikátor zařízení: 600 052 893

Zřizovatel: Město Mníšek pod Brdy, Dobříšská 56, 252 10 Mníšek pod Brdy

Školský úřad Praha-západ, Podskalská 19, 128 25 Praha 2

Termín konání orientační inspekce: 16. a 18. únor 2000

Čj.	025 38/00-1306
Signatura	ob4at106

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Mníšek pod Brdy, Nová 499, okres Praha-západ je mateřská škola dvoutřídní s celodenním provozem. Děti jsou do tříd zařazovány převážně podle věkového kritéria 3–5 let a 5-6 let. Ve dvou třídách je zapsáno v letošním školním roce celkem 28 dětí, průměrná docházka ve třídách nepřesahuje 20 dětí.

Ředitelka mateřské školy paní Bohumila Soukupová byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení s účinností od 26. srpna 1999.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

V průběhu orientační inspekce byla sledována a hodnocena kvalita výchovně-vzdělávací činnosti v **řízených a spontánních aktivitách**.

Následující zjištění jsou pro sledované činnosti obecně platné:

- Realizace spontánních a řízených aktivit je koordinována měsíčními tematickými plány. Východiskem pro plánování jsou platné dokumenty pro mateřské školy tj. Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy čj. 33 483/83-201 a Časově tematické plány, které jsou modifikovány a upravovány v kontextu s podmínkami školy. Plány obsahují převážně vyvážené všechny výchovné složky a vymezují základní okruhy, ne vždy je zde ale zajištěn logicko-didaktický systém. Cílové požadavky jsou zaměřovány s dílčími úkoly.
- V přípravě a připravenosti pedagogických pracovníků na výchovně-vzdělávací proces se promítá míra tvořivosti a kreativity a iniciativního přístupu, nedostatky jsou především v promyšlenosti organizací, volbě metod a forem práce
- Školou není zajištěna nabídka zájmových aktivit pro děti, je však pořádána řada akcí (poznávací vycházky, výlet, besídka, spolupráce s ostatními mateřskými školami, zapojení do výtvarné soutěže), které příznivě ovlivňují výchovně-vzdělávací program mateřské školy
- Personální podmínky na škole jsou dobré, výchovně-vzdělávací proces je zajišťován čtyřmi pedagogickými pracovníky, z nichž tři mají požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilost. Jedna paní učitelka je nekvalifikovaná, má snížený pracovní úvazek. Souběžné působení učitelek je zajištěno v případě potřeby k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku, nebo specifických činnostech, které to vyžadují.
- Provoz mateřské školy je funkčně zajištěn provozními zaměstnankyněmi, které pečují o plynulý provoz mateřské školy a školní jídelny, spolupodílejí se i na výchovném působení na děti.
- Mateřská škola je účelové zařízení, prostory jsou vhodně členěny a materiálně kvalitně zajištěny. Inovace a doplňování inventáře je sledováno v souladu s výchovně-vzdělávacím programem. Vybavenost hračkami, učebními pomůckami, pracovním i výtvarným a ostatním materiálem je velmi dobrá, dětské knihovny jsou zásobeny dostatkem vhodné literatury. Vybavení je funkční, ale v efektivitě využívání byly zjištěny rezervy
- Prostředí mateřské školy je udržované, čistota je na dobré úrovni. Světelné a tepelné podmínky jsou optimální. Stravování je kvalitně zajištěno, pitný režim fungující.
- Definovaný režim dne obsahuje orientační vymezení všech druhů činností a jejich rovnoměrné zastoupení, teoreticky je dostatečně variabilní. Skladba denního režimu při inspekci však nebyla z hlediska podílu spontánních a řízených činností vyvážená, převládaly řízené organizované činnosti. Dostatečný prostor pro uplatnění, rozvíjení a uspokojování

potřeby pohybu nebyl zajištěn především při pobytu venku (převážná část dvouhodinového pobytu venku v organizovaném útvaru). Z hlediska duševní hygieny a biorytmu dětí nebyla dostatečně zajištěna možnost relaxace

- Organizace většiny činností nebyla dobře promyšlena. Výchovně-vzdělávací postupy byly pedagogickými pracovníci realizovány s rozdílnou účinností zvolených metod a forem práce i metodicky využitelného didaktického přínosu činností. Při řízených činnostech byla většinou uplatněna frontální práce bez dostatečné diferenciací nároků a požadavků vzhledem k věkové struktuře a schopnostem dětí
- Motivace byla u jednotlivých učitelek různě účinná, nejpůsobivější při využití některých pomůcek u mladších dětí. U starších dětí nebyly doceněny takové formy motivace a činnosti, které by svým obsahem a přitažlivostí vedly k plnému zaujetí a uspokojení dětí. V průběhu dne byly děti často hodnoceny, někdy ale jen obecně a za výkony, které jsou součástí běžných povinností. Sporadicky byla oceněna snaha a pokrok jednotlivců, v hodnocení dětí je patrný sklon k negativnímu hodnocení (hledání chyb a nedostatků).
- Interakce a komunikace mezi dětmi navzájem je přirozená a přátelská. Při spontánních činnostech měly děti příležitost k dialogu. Převážně jsou akceptována pravidla spolupráce, v komunikaci s dospělými se však vyskytuje zvýšená tendence k poučování s požadavky na kázeň dětí. V řízených činnostech převládá monolog učitelek.
- V úrovni verbálního projevu dětí jsou značné rozdíly. Logopedická péče není v mateřské škole poskytována kvalifikovaně, prevence vad výslovnosti je prováděna v rámci možností pedagogických pracovníků

Spontánní činnosti

Prostor pro spontánní činnosti dětí byl omezen pouze na dobu při ranním scházení dětí výrazně chyběl při pobytu venku. Svoboda dětí ve výběru her, hraček i kamarádů byla ve třídě převážně respektována, navození pro plánovanou aktivitu dětí (kombinovaná výtvarná technika) bylo přirozené a nenásilné. Ostatní aktivity měly spíše stereotypní charakter, bez uplatnění větší nápaditosti. Nebyly výrazně rozšiřovány a ovlivňovány cílenou nabídkou aktivit s novými podněty.

Řízené činnosti

Řízené činnosti tvořily převážnou část dne, organizována byla většina aktivit bez možnosti dobrovolného zapojení a zajištění alternativní nabídky pro individuální zaměstnání. Realizované činnosti neumožňovaly aktivitu dětí, rozvoj jejich kompetencí a komunikativních dovedností. Převládala dominantní role vyučujících s prvky direktivního řízení a instrukčního vedení.

Obsah činností, volba metod k rozvoji tvořivosti, fantazie a aktivního učení nebyly promyšleny. Zásadní nedostatky byly zjištěny při pobytu venku dětí.

V přirozených situacích během dne byly většinou rozvíjeny společenské a kulturní návyky, nízké jsou nároky na samostatnost při sebeobslužných činnostech, zvláště při stolování. Kultura a estetika stolování má jen průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování, příprava pedagogických pracovníků a podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou na průměrné úrovni. Kvalita motivace, interakce a komunikace, stejně jako účelnost a efektivita organizace, volba metod a forem práce i vytváření psychohygienických podmínek jsou podprůměrné.

V hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti převažují negativa.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základní cíle školy jsou stanoveny, většina z nich vychází z analýzy uplynulého období a podmínek předškolního zařízení. Některé koncepční záměry jsou však proklamace, ve skutečnosti nejsou realizovány (saunování, nadstandardní aktivity, spolupráce se základní uměleckou školou). Preferované úkoly ředitelky školy, které se týkají interpersonálních vztahů na pracovišti se dosud daří uskutečňovat jen velmi obtížně. K realizaci chybí zatím společné úsilí, upřímná iniciativní účast a kooperativní přístup všech.

Roční plán je rozpracován podrobně do dílčích kroků, z hlediska efektivity a konstruktivního využití je funkčnost plánu jen částečná.

Organizování

Kompetence ve vedení mateřské školy a povinnosti zaměstnankyň jsou jasně stanoveny. Chybí konkrétní definování pravomocí zastupující pedagogické pracovnice ředitelky.

V oblasti řízení jsou zpracovány dílčí dokumenty zajišťující chod organizace. Organizační uspořádání mateřské školy včetně školní jídelny, která je součástí mateřské školy, počet pracovníků a jejich rozvržení pracovní doby umožňuje plynulý provoz mateřské školy a bezproblémovou koordinaci činností pedagogických a provozních pracovníků.

Na škole je vedena povinná dokumentace v rozsahu stanoveném § 45b, odst. (1) zákona č. 76/1978 S., o školských zařízeních, ve znění pozdějších právních předpisů. Kontrolovaná dokumentace (evidence dětí, přehled docházky, přehledy výchovné práce) je vedena na předepsaných nosičích dat. Administrativní úroveň povinné i ostatní dokumentace je velmi dobrá.

Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti funguje v běžném rozsahu forem spolupráce. Řád mateřské školy obsahuje základní informace o organizaci a chodu zařízení, je charakterizován demokratickými principy a vytváří dobrý předpoklad otevřené spolupráce s rodinou. *Ve vnitřním informačním systému* školy je evidentní formální komunikace a jen nezbytná pracovní interakce některých pedagogických pracovníků, poznamenána dřívějšími problematickými interpersonálními vztahy. Informování ředitelky je operativní, funkční. Ředitelka preferuje individuální formu sdělování informací, vhodným prostředkem jsou i termínově stanovené pedagogické rady a provozní porady.

Vedení a motivování pracovníků

Po nástupu nově jmenované ředitelky školy do funkce probíhá v mateřské škole složitý proces konsolidace interpersonálních vztahů. Výrazná je snaha a úsilí ředitelky školy o změnu klimatu školy, její požadavky jsou však vzhledem k aktuálním podmínkám často maximalistické a v nejbližším časovém horizontu jen velmi obtížně realizovatelné.

Po rozhovoru s přítomnými pracovníky školy včetně ředitelky školy vyplývá, že klima školy není dosud dostatečně kooperativní s vytvořenými vztahy upřímné sounáležitosti.

V práci s pedagogem není výrazně patrné odborné vedení a metodická pomoc ředitelky, chybí dostatečná orientace v oblasti didaktiky a metodiky, odborná zdatnost, profesionální nadhled a jistota. Hodnocení výkonu pracovníků není efektivně využíváno jako faktor účinné zpětné

vazby. Rozbory z hospitací nemají diagnostickou a analytickou hodnotu. Také v metodické pomoci začínající učitelky jsou rezervy.

Pro další vzdělávání jsou ředitelkou školy vytvářeny dobré podmínky, účinnost dalšího vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků byly při hospitacích zaznamenány minimálně.

Kritéria pro ohodnocení pracovníků v nenárokové složce platu jsou rozpracována ředitelkou na podmínky školy. Návrhy na nadtarifní složky platu jsou zdůvodněny, mírně jsou diferencovány.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy je plánována, stanoveny jsou i formy a četnost kontroly. Kontrola je prováděna pravidelně ve všech oblastech, dílčím nedostatkem je však nediferencování požadavků včetně frekvence kontroly s ohledem na skutečné potřeby, schopnosti a výsledky jednotlivých pedagogických pracovníků. Systém kontroly není zatím dostatečně využíván jako motivační nástroj a jako důležitý nástroj korekce, inovace a soustavného zvyšování úrovně výchovně-vzdělávací činnosti učitelek.

Hodnocení kvality řízení

Plánování postihuje podrobně všechny oblasti řízení, jeho efektivita je však jen částečná. Úroveň je průměrná.

V organizování převažují pozitiva, je účelné a efektivní.

V oblasti motivování a vedení podřízených dosud chybí dostatečná odbornost ředitelky, profesionální nadhled a jistota. Kontrolní systém nezajišťuje dostatečně účinnou zpětnou vazbu. V těchto oblastech jsou výrazné nedostatky.

Aktuální úroveň řízení školy je průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských a předškolních zařízení čj. 1250-15/98/pk
- Povinná dokumentace školy dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- Výkaz o mateřské škole pro školní rok 1999/2000
- Plány výchovně-vzdělávací práce
- Řídící dokumentace – koncepce školy, roční plán s přílohami o kontrolní činnosti, záznamy z kontrol ředitelky, vnitřní organizační řád, řád školy, kritéria hodnocení pracovníků, hodnocení školního roku, rozvržení výchovné povinnosti pedagogických pracovníků a pracovní doby ostatních zaměstnanců
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti čj. O-02-04/9697La 598
- Výsledek šetření stížnosti čj. 024 290/99-1111 ze dne 17. září 1999

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Účelné organizování školy

- Snaha a úsilí ředitelky školy o konsolidaci interpersonálních vztahů

Negativa:

- Výrazné nedostatky ve výchovně-vzdělávací práci školy
- Citelně slabá místa v oblasti odborného vedení, motivování a kontrolním systému školy

Doporučení ředitelce:

- Profesionálním přístupem a schopností empatické asertivity vytvářet optimální podmínky k přirozené komunikaci, diskusi a týmové práci, prostor pro osobnostní kompetence, iniciativu i odpovědnost pedagogických pracovníků ke zkvalitňování práce školy.

V průběhu inspekční činnosti nebylo shledáno ve sledovaných oblastech neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu ani porušení obecně platných právních předpisů.

V hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti školy převažují negativa, úroveň řízení vykazuje negativa a pozitiva v rovnováze.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Dana Sedláčková

Dana Sedláčková v. r.

V Příbrami dne 10. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. března 2000

Razítko

Bohumila Soukupová

Bohumila Soukupová v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Praha-západ	29. března 2000	025 38b/00-1306
Zřizovatel Město Mníšek pod Brdy	29. března 2000	025 38a/00-1306

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Bez připomínek